

EVROPSKI PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument zasedanja

15.4.2014

B7-0441/2014

PREDLOG RESOLUCIJE

ob zaključku razprave o izjavi podpredsednice Komisije/visoke predstavnice Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko

v skladu s členom 110(2) Poslovnika

o ruskem pritisku na države vzhodnega partnerstva, zlasti o destabilizaciji vzhodne Ukrajine
(2014/2699(RSP))

**Rebecca Harms, Mark Demesmaecker, Werner Schulz, Tarja Cronberg,
Ulrike Lunacek, Helga Trüpel**
v imenu skupine Verts/ALE

RE\1027417SL.doc

PE534.918v01-00

SL

Združena v raznolikosti

SL

Resolucija Evropskega parlamenta o ruskem pritisku na države vzhodnega partnerstva, zlasti o destabilizaciji vzhodne Ukrajine (2014/2699(RSP))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o Ukrajini, zlasti z dne 27. februarja 2014¹ in 13. marca 2014²,
 - ob upoštevanju sklepov o Ukrajini, sprejetih 3. marca 2014 na izredni seji Sveta za zunanje zadeve, in sklepov, sprejetih na sejah Sveta za zunanje zadeve 17. marca 2014 in 14. aprila 2014,
 - ob upoštevanju izjave voditeljev držav oziroma vlad o Ukrajini na Evropskem svetu 6. marca 2014,
 - ob upoštevanju sklepov Evropskega sveta o Ukrajini z dne 20. marca 2014,
 - ob upoštevanju člena 110(2) Poslovnika,
- A. ker zadnjih nekaj dni na vzhodu Ukrajine potekajo proruski protesti; ker so protestniki v Donecku, Luhansku in Harkovu zavzeli tamkajšnja upravna in druga javna poslopja; ker so separatisti tudi vdrl v poslopja varnostne službe in prostore lokalnih televizijskih postaj;
- B. ker so proruski protestniki v Donecku razglasili „Doneško republiko“ in nameravajo za podporo tej „suvereni republiki“ najpozneje 11. maja 2014 razpisati referendum; ker so protestniki v Harkovu in Luhansku po zgledu dogodkov v Donecku razglasili ljudsko republiko;
- C. ker so v vrsti skrbno načrtovanih akcij 12. in 13. aprila 2014 do zob oboroženi zamaskirani moški, katerih identiteta ni znana, napadli in zavzeli policijske postaje in vladna poslopja v mestih Slovjansk, Kramatorsk, Krasni Liman, Mariupol, Jenakijevo in drugih mestih v doneški regiji; ker je v spopadih življenje izgubil najmanj en policist, več pa je bilo ranjenih;
- D. ker Rusija zadnjih nekaj tednov krepi vojaške enote na meji z Ukrajino; ker obstaja realno tveganje, da utegne Rusija poskušati ponoviti „krimski scenarij“ in zavzeti južno-vzhodne dele Ukrajine ter jih priključiti Rusiji;
- E. ker je svet Ruske federacije 1. marca 2014 predsedniku Vladimirju Putinu na njegovo zahtevo pod pretvezo, da razmere v Ukrajini ogrožajo življenja ruskih državljanov, izdal pooblastilo za uporabo oboroženih sil na območju Ukrajine;

¹ Sprejeta besedila, P7_TA(2014)0170.

² Sprejeta besedila, P7_TA(2014)0248.

- F. ker v zadnjem času iz Ukrajine ni poročanj o napadih, ustrahovanju ali kakršnih koli oblikah diskriminacije zoper ruske državljane ali osebe ruske narodnosti ali druge manjšine;
- G. ker so separatistične akcije očitno uperjene v destabilizacijo države, prekinitev volilnega procesa in oslabitev nove vlade ter so voda na mlin Moskvi, ki skuša povečati pritisk na Kijev na gospodarski, vojaški in politični ravni, da bi ukrajinske oblasti izgubile legitimnost in si ta država ne bi mogla prizadevati za nadaljnje povezovanje z EU;
- H. ker je Rusija zato zvišala ceno plina za Ukrajino, ki od 1. aprila znaša 486 USD na tisoč kubičnih metrov plina, s čimer je enostransko odpravila popust, ki ga je Ukrajina dobila v okviru harkovskih dogovorov, in zadnjih nekaj dni prepoveduje uvoz mlečnih izdelkov iz Ukrajine na rusko ozemlje; ker je Ruska federacija poleg tega začela samovoljno uporabljati enostranske trgovinske omejitve za izdelke iz Gruzije in Moldavije;
- I. ker je EU sprejela ekonomski sveženj v podporo Ukrajini, ki vključuje tudi makrofinančno pomoč in avtonomne trgovinske ukrepe; ker naj bi Ukrajina kmalu sklenila sporazum z Mednarodnim denarnim skladom o načrtu pomoči; ker obveznosti, vezane na ta sporazum, ostajajo skrivnost; ker so se socialne in gospodarske razmere v državi še poslabšale;
- J. ker sta EU in Ukrajina 21. marca 2014 podpisali politične določbe pridružitvenega sporazuma in se zavezali, da bosta čim prej podpisali preostali del sporazuma, ki vključuje poglobljeno in celovito območje proste trgovine;
- K. ker je parlamentarna skupščina Sveta Evrope sprejela resolucijo o odvzemu volilnih pravic predstavnikom Ruske federacije v skupščini zaradi ruske priključitve Krima po vojaškem zavzetju polotoka;
- L. ker je potrebno odločno mednarodno diplomatsko ukrepanje na vseh ravneh, da se položaj umiri in prepreči, da bi kriza ušla izpod nadzora; ker se mora EU učinkovito odzvati, da bi Ukrajini in drugim državam vzhodnega partnerstva omogočila celovito izvajanje in uživanje njihove suverenosti, brez zunanjih pritiskov;
- M. ker se je v zvezi s tem Organizacija za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE) odločila za napotitev mednarodne misije v Ukrajino, da bo spremljala razmere in omilila krizo; ker je Evropski svet v zvezi s tem pozval visoko predstavnico, naj pripravi načrte za prispevek EU, da bo lahko misija OVSE opravila svoje delo;
- 1. je zelo zaskrbljen zaradi trajajoče krize in njenih morebitnih posledic za varnost vse regije in za prihodnje odnose med EU in Rusijo; zato poziva vse akterje, naj delujejo konstruktivno in zadržano, da bi ublažili krizo in poiskali trajne rešitve, da se bodo razmere umirile in bodo lahko ukrajinske oblasti sprejele nujne učinkovite ukrepe za reševanje gospodarskih in socialnih problemov;
- 2. v zvezi s tem obžaluje, da odgovoren pristop oblasti v Kijevu v prizadevanjih za rešitev krize z dialogom in diplomacijo doslej ni bil uspešen, in te oblasti poziva, naj podvojijo svoja prizadevanja za okrepitev enotnosti v državi in spravo med vsemi pripadniki

ukrajinske družbe; v zvezi s tem poziva k takojšnji razorožitvi vseh paravojaških skupin in samoobrambnih sil;

3. odločno obsoja priključitev Krima Ruski federaciji, saj to dejanje pomeni kršitev mednarodnega prava in Helsinške sklepne listine, in poziva Moskvo, naj zmanjša število svojih vojakov na meji z Ukrajino ter preneha izvajati preišljene ukrepe in infiltracije ter se politično vmešavati in prikrito podpirati proteste v vzhodni Ukrajini, s čimer bi naredila prvi korak k umiritvi kriznih razmer;
4. opozarja Rusijo na njene pravne obveznosti v vlogi podpisnice memoranduma iz Budimpešte iz leta 1994, v katerem so se podpisnice dogovorile, da ne bodo grozile z uporabo sile oziroma uporabile sile proti ozemeljski celovitosti ali politični neodvisnosti Ukrajine;
5. z zadovoljstvom pričakuje štiristransko srečanje med visoko predstavnico EU, državnim sekretarjem ZDA ter zunanjima ministroma Rusije in Ukrajine in upa, da bo pripomoglo k zmanjšanju napetosti in utrlo pot za celovito in trajno diplomatsko rešitev te krize; vendar poudarja, da lahko o prihodnosti Ukrajine odloča le ukrajinski narod sam v demokratičnem, vključujočem in preglednem procesu; poziva oblasti v Kijevu, naj si v zvezi s tem nadvse prizadevajo in zagotovijo, da bodo predsedniške volitve, predvidene 25. maja 2014, potekale popolnoma skladno s standardi OVSE, ter v zvezi s tem pozdravlja odločitev Komisije o dodelitvi 5 milijonov EUR pomoči za podporo misije OVSE za opazovanje volitev in ukrepov za okrepitev zaupanja v volilni proces;
6. meni, da bi bilo treba predčasne parlamentarne volitve razpisati pred predsedniškimi volitvami in pred koncem leta, da se okrepi legitimnost ukrajinskih institucij;
7. podpira predlog zunanjega ministra Deščicje o nevtraln Ukrajini po finskemu modelu kot možno sredstvo za zmanjšanje napetosti z Rusijo in kot jasen signal, da pridružitveni sporazum ali poglobljeni in celoviti sporazum o prosti trgovini z Evropsko unijo nista povezana z vključitvijo v zvezo NATO;
8. poleg tega meni, da bi morala biti ustavna reforma v Ukrajini tema obširne in poglobljene razprave, v katero bi bili vključeni vsi elementi ukrajinske družbe in bi morala na koncu voditi do referendumu;
9. globoko obžaluje dejstvo, da bi lahko zaradi zaskrbljujočega pomanjkanja plačil za financiranje zunanje pomoči EU odložili ali ukinili ukrep kratkoročne izredne pomoči za Ukrajino, namenjen podpori pri opazovanju volitev in s tem povezanim ukrepom za krepitev zaupanja, v okviru instrumenta za stabilnost in mir; poziva Komisijo in Svet, naj poskrbita za takojšen prenos finančnih sredstev, kar bi omogočilo nemoteno delovanje instrumenta za stabilnost in mir, kadar se neposredna sosesčina EU sooča z resno krizo;
10. hkrati poziva k popolni in dejanski namestitvi misije Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi z nalogo, naj spremlja razmere v Ukrajini po zasedbi Krima; hkrati poziva, naj se misija razširi na Krim, ter pozdravlja sklep Evropskega sveta, da je treba najti načine, da se misiji omogoči delo;

11. poudarja, da sta odvzem glasovalnih pravic ruski delegaciji s strani parlamentarne skupščine Sveta Evrope in resolucija, ki jo je sprejela generalna skupščina Združenih narodov in z njo obsoja Rusijo zaradi priključitve Krima, jasni znamenji vse večje mednarodne izolacije Ruske federacije, kar bi morale ruske oblasti ustrezno upoštevati, če želi Rusija ostati verodostojen mednarodni akter;
12. poziva Evropsko unijo, naj podpre sodne postopke Ukrajine pred vsemi mednarodnimi sodišči in arbitražnimi organi, če bi se odločila za vložitev pritožb glede Krima in drugih dvostranskih sporov z Rusijo;
13. pozdravlja odločitev Evropske unije, da uvede usmerjene sankcije, vključno z omejitvijo potovanj in zamrznitvijo premoženja, proti osebam, odgovornim za dejanja nestrpnosti in sovraštva, vključno s pozivi k vojni, ali za dejanja, ki bi lahko oslabil ali ogrozila ozemeljsko celovitost, suverenost in neodvisnost Ukrajine, vendar obžaluje odločitev Sveta za zunanje zadeve z dne 14. aprila 2014, da kljub zaostritvi krize ne bo uvedel tretje stopnje sankcij;
14. opozarja, da lahko izvoz orožja in vojaške tehnologije ogrozi stabilnost in mir v vsej regiji; globoko obžaluje, da države članice Evropske unije v Rusijo izvažajo velike količine orožja in vojaške tehnologije, vključno z velikimi strateškimi konvencionalnimi zmogljivostmi; poziva Francijo, Nemčijo in Italijo kot največje izvoznice orožja v Rusijo, naj temeljito revidirajo svojo izvozno politiko do Rusije ter prevzamejo odgovornost v okviru režima EU za nadzor orožja in se z njim uskladijo; poziva francosko vlado, naj ne dostavi prve bojne ladje razreda Mistral 1. novembra 2014, kot je ta čas predvideno; pozdravlja odločitev nemške vlade, da nemudoma prekine sodelovanje med podjetjem Rheinmetall in ruskimi oboroženimi silami pri gradnji centra za bojno usposabljanje;
15. pozdravlja podpis političnih določb v pridružitvenem sporazumu ter pričakuje hitro uvedbo avtonomnih trgovinskih preferencialov, ki jih je sprejela Evropska unija, da bi premostila vrzel do podpisa preostalega sporazuma, ki bo vključeval tudi poglobljeno in celovito prostotrgovinsko območje;
16. ponavlja, da pridružitveni sporazum z Ukrajino ni končni cilj odnosov med Evropsko unijo in to državo; pri tem poudarja, da ima v skladu s členom 49 Pogodbe o Evropski uniji Ukrajina tako kot katera koli druga evropska država evropsko perspektivo in sme zaprositi za članstvo v Uniji, če bo ravnala v skladu z načeli demokracije, spoštovala temeljne svoboščine, človekove pravice in pravice manjšin ter zagotavljala pravno državo;
17. poziva Evropsko unijo in ukrajinsko vlado, naj nemudoma pripravita in izvedeta učinkovito kampanjo obveščanja za državljane, izvedeta programe o prednostih političnega pridruževanja in ekonomskega povezovanja Ukrajine z EU ter naj zavrneta vse lažne in pristranske informacije, zlasti v vzhodnih in južnih regijah in tudi na lokalni ravni;
18. poziva ukrajinsko vlado, naj uvede ambiciozen sveženj preglednih in celovitih strukturnih reform, ki bodo dajale prednost krepitvi pravne države, odpravi korupcije s sprejetjem in izvajanjem potrebne zakonodaje, uvedbi uravnoteženega in delujočega

sistema upravljanja, ki bo temeljil na delitvi oblasti v skladu z evropskimi standardi, uvedbi obsežne reforme pravosodnega sistema in volilne zakonodaje ter uskladitvi protidiskriminacijske zakonodaje s standardi Evropske unije; poleg tega meni, da je bistvenega pomena začeti postopen proces prenosa centralnih pristojnosti na regionalne in občinske uprave v skladu z načelom EU o subsidiarnosti, ne da bi pri tem ogrozili notranje ravnovesje pristojnosti in učinkovito delovanje države; v tem pogledu pozdravlja odločitev Komisije, da ustanovi podporno skupino za Ukrajino, ki se bo ukvarjala z izvajanjem evropskega programa reform;

19. poudarja, da je omejen sveženj ukrepov, ki jih je Evropska unija sprejela kot odziv na invazijo Rusije na Ukrajino, tudi posledica velike odvisnosti Evropske unije od Ruske federacije pri oskrbi z energijo; je prepričan, da je izjemno pomembno na srednji rok zmanjšati odvisnost Evropske unije od Moskve in drugih avtoritarnih režimov ter preučiti možnost popolnega bojkota, obenem pa vzpostaviti oprijemljive alternative za pomoč tistim državam članicam Evropske unije, ki trenutno nimajo drugih virov energije razen iz Rusije; glede tega poziva Komisijo, naj si prizadeva za celovito izvajanje tretjega energetskega svežnja in podpira projekte v južnem koridorju, s katerimi se oskrba z energijo dejansko diverzificira, poziva države članice, naj svojih javnih podjetij ne vključujejo v projekte z ruskimi podjetji, ki povečujejo evropsko ranljivost, glede tega pa poziva tudi Evropski svet, naj sprejme nacionalne zavezujoče cilje na področju obnovljivih virov energije in energijske učinkovitosti do leta 2030, ki bodo zmanjšali evropsko odvisnost od uvoza fosilnih goriv, v skladu z oceno učinka Komisije, ki spremlja njeno sporočilo o podnebnem in energetskem svežnju za obdobje do leta 2030, ki je na dnevnem redu Evropskega sveta 20. in 21. marca;
20. pozdravlja začetne ukrepe, ki jih je sprejela Komisija, da bi se Ukrajina lahko spoprijela z energetsko krizo, če bi Rusija ustavila oskrbo plina tej državi, ter poziva Svet in Komisijo, naj pomagata Kijevu ter ga podpreta pri prizadevanjih za rešitev dolgotrajnega plinskega spora z Moskvo;
21. opozarja na dramatične socialne razmere v državi; poziva ukrajinsko vlado, naj v celoti razkrije obveznosti, povezane z dogovorom z Mednarodnim denarnim skladom, ter poziva k spremljevalnim ukrepom, s katerimi bi ublažili sedanje razmere, zlasti za najbolj ranljive sloje prebivalstva; meni, da bi lahko pogoji Mednarodnega denarnega sklada okrepili notranje napetosti ter povzročili hitro zmanjšanje plač in števila delovnih mest v javni upravi, zaradi česar bi lahko prišlo do povečanja korupcije kot stranskega učinka;
22. ponovno poziva k ustanovitvi neodvisne komisije za preiskavo streljanja v Kijevu ter tragičnih dogodkov na trgu Majdan, ki naj hitro začne polno delovati, pri čemer pa je treba vključiti močno mednarodno komponento ter nadzor svetovalnega odbora Sveta Evrope;
23. poudarja, da bo sčasoma potrebna reforma veljavne zakonodaje o jezikih v sodelovanju z Beneško komisijo, da bi zakonodajo uskladili z obveznostmi Ukrajine na podlagi Evropske listine o regionalnih in manjšinskih jezikih;
24. pozdravlja sprejetje brezvizumskega režima med Evropsko unijo in Moldavijo ter se veseli hitrega dokončnega oblikovanja brezvizumskega režima med Evropsko unijo in

Ukrajino kot oprijemljivega odgovora na evropske težnje demonstrantov na trgu Majdan, poziva, naj se do takrat uvedejo začasni, zelo poenostavljeni in poceni vizumski postopki;

25. poleg tega poziva Komisijo, naj si skupaj z ukrajinskimi oblastmi prizadeva najti načine, kako kompenzirati posledice povračilnih ukrepov, ki jih je sprejela Moskva, da bi preprečila podpis pridružitvenega sporazuma;
26. pozdravlja namero o podpisu pridružitvenih sporazumov z Moldavijo in Gruzijo najkasneje junija 2014 ter poziva Svet, naj temu sledi; meni, da je v interesu držav vzhodnega partnerstva, da najdejo načine za omilitev in odpravo morebitnih ovir, ki predstavljajo nezdružljivost z Evropskim gospodarskim prostorom in carinsko unijo; zato poziva k odkritemu in odprtemu dialogu z Rusko federacijo, da se stori vse potrebno za razvoj sinergij v korist državam vzhodnega partnerstva;
27. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, vladam držav članic, predsednikom, vladam in parlamentom Ukrajine, Gruzije in Moldavije, Svetu Evrope, Organizaciji za varnost in sodelovanje v Evropi ter predsedniku, vladi in parlamentu Ruske federacije.